

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Nota aan de leden van de Vlaamse Regering

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuizen en de energieleningen
- Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

1. Inleiding

1.1. Energiehuizen en energieleningen

Ingevolge de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid voor het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) overgedragen aan de Gewesten. Op grond van artikel 8.2.2, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kan de Vlaamse Regering leningen verstrekken ter ondersteuning van investeringen in het kader van de bevordering van het rationeel energiegebruik door onder meer via energiehuizen leningen aan eindafnemers te verstrekken voor de financiering van investeringen in privéwoningen die dienen als hoofdverblijfplaats. Op grond van artikel 8.2.2, §2 en §3 kunnen aan de energiehuizen vergoedingen worden toegekend en bepaalde schulden worden kwijtgescholden. Aan deze decretale basis wordt verder uitvoering gegeven door voorliggend besluit, waarmee een hoofdstuk IX "Ergieleningen" aan titel VII van het Energiebesluit wordt toegevoegd, bestaande uit 4 afdelingen: I. energiehuizen, II, energieleningen, III. vergoedingen en IV. kwijtschelding.

De volgende wijzigingsvoorstellen werden gelanceerd met betrekking tot

- Energiehuizen:
 - actualiseren en vereenvoudigen van de erkenningsvoorwaarden
- Ergieleningen:
 - Uitbreiding van de prioritaire doelgroep met de beschermde afnemers en de personen met een inkomensgrens van 30.060 € (2017)
 - Introductie van de renteloze kredietlijn
 - Introductie van de 1%-lening voor niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen
 - Verhoging van het maximale leenbedrag en verlenging van de looptijd
 - De energielening wordt per 1 januari 2019 beperkt tot de prioritaire doelgroep, de 1%-lening voor niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen blijft wel verder lopen tot eind december 2019.
 - Er wordt een vangnetfunctie voorzien voor particulieren die uit de boot vallen. De vangnetfunctie zorgt ervoor dat wie geen lening voor energiebesparende

investeringen bij een bank kan verkrijgen, een energielening kan bekomen bij een energiehuis tegen 2% of vanaf 1 januari 2019 tegen de wettelijke interestvoet indien deze hoger is dan 2%. Bijkomende voorwaarde is dat de investering een terugverdientijd heeft ten belope van de duurtijd van de lening.

- Vergoedingen:
 - De basisbedragen worden verhoogd en gekoppeld aan de gezondheidsindex
 - De renteontvangsten vormen een onderdeel van de vergoedingen

- kwijtschelding:
 - kwijtschelding wordt mogelijk gemaakt voor leningen door energiehuisen verstrekt aan natuurlijke personen, onder bepaalde voorwaarden, ter vervanging van de vroegere waarborgregeling.

1.2. Gevolgde procedure

De Vlaamse Regering hechtte op 8 juni 2016 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energiehuisen en de energieleningen, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de SERV en de Mina-raad, de VVSG en de VVP met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

Ingevolge het feit dat de overdracht van de bevoegdheden van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost opgenomen zijn in de bijlage aan het Vlaamse Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019, waarin een oplisting is gemaakt van bevoegdheden waarvoor een armoedetoets moet worden uitgevoerd, werd hij eveneens gelast in deze te voorzien met het oog op het voorleggen aan de Regering ter gelegenheid van de tweede principiële goedkeuring. Tevens moet in een analyse worden voorzien betreffende de impact van de bepalingen van het besluit, en dit met het oog op het voorleggen aan de Regering ter gelegenheid van de definitieve goedkeuring.

De VVP verleende een advies op 29 augustus 2016. De SERV en de Mina-raad verleenden een gezamenlijk advies, bekrachtigd op 5 september 2016. De VVSG verleende een advies op 7 september 2016. Het Vlaams Netwerk tegen armoede, Samenlevingsopbouw en het Steunpunt tot bestrijding van armoede verleenden een gezamenlijk advies op 20 september 2016.

De Vlaamse Regering hechtte vervolgens op 21 oktober 2016 haar tweede principiële goedkeuring² aan het ontwerp van besluit en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om over het ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State.

De Raad van State stelde eind december 2016 in zijn advies nr. 60.532/3 dat er onvoldoende rechtsgrond was voor de uitvoering van een maatregel die opgenomen is in het Zonneplan, nl. de voorziene uitbreiding van de regeling naar coöperatieve vennootschappen en vzw's en verklaarde de adviesvraag onontvankelijk. Het door de Raad aangekaarte gebrek aan decretale rechtsgrond

¹ VR 2016 0807 DOC.0773

² VR 2016 2110 DOC.1136

werd inmiddels via het decreet van 17 februari 2017 ³ door middel van het invoegen van een artikel 8.3.1/1 en 8.4.2 in het Energiedecreet van 8 mei 2009 geredieerd.

³ Decreet houdende van 17 februari 2017 wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, *BS* 30 maart 2017.

2. Advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Na de parlementaire behandeling, aanneming en bekrachtiging van het decreet van 17 februari 2017 werd het ontwerpbesluit in ongewijzigde vorm opnieuw voor advies aan de Raad van State voorgelegd. De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstreekte ter zake op 29 maart 2017 zijn advies nr. 61.054/3. Het advies gaat als bijlage 2.

De Raad van State maakte in zijn advies de volgende opmerkingen:

- Wetgevingstechnische opmerkingen o.a. aangaande de precisering van de aanhef, verwijzingen,... Hiermee werd bij de eindredactie van het ontwerp-besluit rekening gehouden.
- De Raad van State merkt op dat artikel 8.2.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat de rechtsgrond vormt voor het verstrekken van energieleningen aan particulieren, buiten werking treedt op 31 december 2017⁴.

Deze “sunset”-clause, die in het verleden al werd verlengd, zal dit jaar nog worden aangepast. Er dient overigens te worden opgemerkt dat het nieuwe artikel 8.3.1/1 en artikel 8.4.2 van het Energiedecreet, dat de rechtsgrond vormt voor het verstrekken van energieleningen aan respectievelijk coöperatieve vennootschappen en vzw's, niet met een dergelijke “sunset”-clause is behept, zodat een dergelijke aanpassing voor particulieren logisch is.

- De Raad van State meent dat er mogelijks onvoldoende juridische grondslag is voor het betrekken van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn bij het ‘voorstellen’ van de energiehuizen (ontworpen artikel 7.9.1, §1, tweede lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010) en voor het verlenen van een advies door die centra betreffende de haalbaarheid van de terugbetaling van de energielening, alsmede over de conformiteit met de doelgroepcriteria (ontworpen artikel 7.9.1, § 2, 3°, van het Energiebesluit).

Dit standpunt kan echter niet worden bijgetreden. In het ontwerpbesluit wordt enkel in de ontworpen artikelen 7.9.1 en 7.9.4 gewag gemaakt van het OCMW. In die artikelen worden echter geen rechtstreekse taken opgelegd aan het OCMW, maar wel aan respectievelijk de gemeenten en de energiehuizen:

- Artikel 7.9.1, §1 legt immers een taak op aan de gemeente m.b.t. de aanstelling van het energiehuis, en stelt dat ze hiervoor via overleg het advies van het OCMW moet inwinnen.
- Artikel 7.9.1, §2 legt een taak op aan de energiehuizen en stelt dat bepaalde zaken in de samenwerkingsovereenkomst met de minister moet worden opgenomen, o.a.:
 - 1° bij de kredietverlening een of meer type-contracten gebruiken waarvan het model door de minister wordt vastgesteld. Het type-contract bevat een bepaling die de particulier die behoort tot de prioritaire doelgroep, verplicht om budgetbegeleiding of –beheer te aanvaarden van het OCMW van de gemeente waar de particulier zijn woonplaats heeft, als er een probleem van terugbetaling rijst;
 - 2° de toekenning van een lening aan een particulier die behoort tot de prioritaire doelgroep van de energieleningen afhankelijk maken van een gunstig advies betreffende de haalbaarheid van de terugbetaling evenals over de conformiteit met de doelgroepcriteria vanwege het OCMW van de gemeente waarin de particulier zijn woonplaats heeft of van een erkende en bevoegde dienst.

⁴ Artikel 49 van het decreet van 27 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie.

Het kandidaat-energiehuis dient hiervoor zodoende zelf de medewerking te bekomen van het OCMW, dat daartoe niet reglementair verplicht is, maar waarvan de medewerking wel een voorwaarde vormt voor een energiehuis voor diens erkenning als energiehuis.

Artikel 7.9.4, §1 handelt over de kwijtschelding. De kwijtschelding kan alleen worden ingeroepen nadat het energiehuis de lening aan de particulier formeel heeft opgezegd in overeenstemming met de bepalingen en gebruik makend van de termijnen die zijn opgenomen in de kredietovereenkomst. Als een particulier die tot de prioritaire doelgroep van de energieleningen behoort budgetbegeleiding of –beheer aanvaardt van het OCMW van de gemeente waar de kredietnemer zijn woonplaats heeft of van een erkende schuldbemiddelingsdienst, wordt de opzegging geacht gebeurd te zijn als die particulier in een formele schuldbemiddeling is opgenomen.

Ook deze bepaling is gericht op de energiehuizen en het betreft geen taak voor het OCMW. Deze regel hecht dan ook enkel richting de energiehuizen een consequentie aan handelingen die door het OCMW worden gesteld in het kader van hun eigen specifieke OCMW-bevoegdheden.

Zodoende is er wel degelijk voldoende rechtsgrond voor het invoeren van dit facet uit deze regeling.

- De Raad van State merkt op dat de periode waarvoor de onderneming met een openbare dienst wordt belast, volgens artikel 2, lid 2 van het besluit 2012/21/EU niet langer mag zijn dan tien jaar maar dat het ontwerp geen regeling bevat op het vlak van de duur van de door de energiehuizen te verrichten dienst. Met deze opmerking wordt rekening gehouden en het ontwerp wordt hieraan aangepast.
- Volgens artikel 6 van het besluit 2012/21/EU moeten de lidstaten erop toezien dat er geen overcompensatie plaatsvindt en dienen zij daartoe op regelmatige basis controles uit te voeren. De Raad van State meent dat in het ontworpen artikel 7.9.3, § 6, van het Energiebesluit van 19 november 2010 (artikel 5 van het ontwerp) weliswaar wordt bepaald dat de energiehuizen het Vlaams Energieagentschap op eenvoudig verzoek alle relevante informatie bezorgen die bewijst dat de verkregen vergoeding niet hoger is dan waarin in paragraaf 1, eerste lid, van die bepaling is voorzien. Het toezicht op het in die bepaling vermelde maximumbedrag sluit volgens de Raad evenwel overcompensatie niet uit.

De bedragen van de in het ontworpen artikel 7.9.3, §2 vermelde bruto-vergoedingen zijn gebaseerd op de vergoedingen die pre-zesde staatshervorming door het FRGE in 2009 werden vastgelegd en aan de lokale entiteiten werden uitbetaald, en die gebaseerd waren op een benchmark aangaande de kosten die hieromtrent door de markt inzake sociale kredietverlening werden gedragen. De voorgestelde bedragen betreffen de loutere historische indexatie van de in 2009 vastgestelde bedragen maar houden geen rekening met het feit dat ondertussen o.a. de looptijd van de leningen is verhoogd, waardoor ook de termijn van verplichte opvolging door de energiehuizen stijgt, inclusief de daarmee gepaard gaande personeels- en werkingskosten. Omdat deze vergoedingen dan ook niet volledig kostendekkend zijn, is er geen sprake van enige overcompensatie, als bedoeld in besluit 2012/21/EU.

Het ontwerpbesluit wordt wel nog aangepast in de zin dat indien toch zou blijken dat er overcompensatie is, het te veel aan een energiehuis uitbetaalde wordt teruggevorderd. De in het ontworpen artikel 7.9.3, §6 vervatte bepaling wordt uitgebreid en verplaatst naar titel XI, hoofdstuk I van het Energiebesluit waar alle gelijkaardige controlebepalingen staan opgelijst.

- De Raad van State stelt dat conform het ontworpen artikel 7.9.1, § 1, eerste lid de minister met een energiehuis, dat hij heeft erkend en dat optreedt als kredietgever, een samenwerkingsakkoord kan sluiten. Zodoende wordt volgens de Raad de indruk gewekt dat de minister eerst het energiehuis erkent en vervolgens er een samenwerkingsovereenkomst mee sluit. Dat lijkt volgens de Raad evenwel niet de bedoeling te zijn van de stellers van het ontwerp aangezien volgens de gemachtigde ambtenaar er immers geen onderscheid is tussen de erkenning en de samenwerkingsovereenkomst, en de erkenning juist gebeurt door het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst. Het ontworpen artikel 7.9.1, § 1, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt in die zin verduidelijkt.

3. Wijzigingen aan het ontwerpbesluit

Aan het ontwerpbesluit werden de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Aanpassingen ten gevolge van het advies nr. 61.054/3 van de Raad van State, zoals besproken onder punt 2.
- In het ontworpen artikel 7.9.1, §2, 4° wordt verduidelijkt dat de principiële goedkeuring van het Vlaams Energieagentschap enkel betrekking heeft op de conformiteit met de bepalingen van de samenwerkingsovereenkomst. Het is immers niet de bedoeling om een oordeel te vellen over de leningen en de leners zelf, maar enkel om na te gaan of het energiehuis zich aan de voorwaarden van de samenwerkingsovereenkomst houdt.
- Het verstrekken van leningen aan niet-commerciële instellingen of coöperatieve vennootschappen houdt een bepaald bancaire risico in. In het ontworpen artikel 7.9.1, §2, 1° wordt daarom opgenomen dat het te gebruiken typecontract met betrekking tot niet-commerciële instellingen of coöperatieve vennootschappen die rechtspersonen verplicht om een bankwaarborg aan te gaan ter dekking van een derde van het ontleende bedrag. Dit betreft dan een zekerheid die eerst door het energiehuis dat de lening verstrekte moet worden uitgewonnen alvorens dat energiehuis een aanvraag tot kwijtschelding bij de Vlaamse overheid kan indienen.
- Het temporele toepassingsgebied voor het verstrekken van leningen aan niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen wordt in de tijd beperkt tot eind december 2019. Hiervoor worden de nodige aanpassingen aangebracht aan het ontworpen artikel 7.9.2, §3, eerste lid.
- In het ontworpen artikel 7.9.4 werden een aantal aanpassingen doorgevoerd ten einde ook voor niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen kwijtschelding mogelijk te maken.
- De definitie van de voor de energielening in aanmerking komende “prioritaire doelgroep” wordt alsnog uitgebreid met de categorie van personen waarvan het aan de personenbelasting onderworpen inkomen van het derde jaar dat aan de aanvraagdatum van

de lening voorafgaat, in voorkomend geval verhoogd met het inkomen van de persoon met wie hij wettelijk of feitelijk samenwoont, niet meer bedraagt dan 25.000 euro.

Dit bedrag wordt jaarlijks met ingang van 1 januari 2018 aangepast aan de ontwikkeling van de gezondheidsindex. De basisindex is die van de maand oktober 2006. De nieuwe index is die van de maand oktober van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarin de index aangepast wordt. Alle bedragen worden afgerond naar het hogere tental.

Op deze wijze wordt deze bijkomende doelgroep gealigneerd met de in het kader van de VAP gehanteerde inkomensgrenzen (voor 2017 geïndexeerd bedrag = 30.060 euro), maar wordt het personele toepassingsgebied ervan niet beperkt tot de in de VAP vermelde categorie van bejaarden.

- Teneinde tegemoet te komen aan de bezorgdheden geformuleerd door meerdere stakeholders (zie infra) betreffende de categorie van mensen die net buiten de prioritaire doelgroep van de 0%-leningen vallen, en door de afschaffing van de 2%-lening in de kou zouden komen te staan, wordt in het ontworpen artikel 7.9.2, §3 vanaf 2019 voorzien in een vangnetfunctie in hoofde van de energiehuizen. Vanaf 1 januari 2019 zullen de energiehuizen nog steeds aan particulieren die geen deel uitmaken van de prioritaire doelgroep leningen kunnen verstrekken op voorwaarde dat de betrokken particulier of het betrokken energiehuis aantoonbaar middels bewijsstukken dat in het kader van het verkrijgen van de beoogde lening de betrokken particulier geen voorstel van lening aan vergelijkbare voorwaarden ontvangt. Verder wordt dit ook beperkt tot die investeringen die een terugverdientijd hebben tot maximaal de duurtijd van de lening. De minister bepaalt de bewijsstukken. . Deze vangnetfunctie doet uiteraard geen afbreuk aan het feit dat ook aan particulieren die voorkomen op de “zwarte lijst” van wanbetalers bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren van de Nationale Bank door de energiehuizen geen leningen mogen worden verstrekt.
- Een verschuiving van de in de overgangsbepaling (ontworpen art. 12.3.13) vermelde deadline voor het sluiten van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst van 30 juni 2017 naar 30 september 2017. De oorspronkelijk voorgestelde datum is immers door de lange doorlooptijd van deze regelgevende procedure niet langer realistisch. Een uitstel tot na het zomerreces is dan ook noodzakelijk.

4. Impactanalyse

De Vlaamse Regering besliste in het kader van de eerste principiële goedkeuring dat in een analyse moest worden voorzien betreffende de impact van de bepalingen van het besluit, en dit met het oog op het voorleggen aan de Regering ter gelegenheid van de definitieve goedkeuring. Deze impactanalyse gaat als bijlage 3.

De impactanalyse werd opgesteld op basis van een schriftelijke bevraging en na gezamenlijk overleg met de energiehuizen enerzijds en met de projectpromotoren van sociale energie-efficiëntieprogramma's Stebo en Komosie anderzijds.

In het document worden de verschillende voorziene wijzigingen tegen het licht gehouden en geanalyseerd. De belangrijkste impact vloeit voort uit de voorziene wijziging met betrekking tot de beperking tot de prioritaire doelgroep per 1 januari 2019: uitgaande van de parameters die

worden gehanteerd blijkt immers uit de analyse dat ingevolge het verdwijnen van de 2%-lening het aantal verstrekte leningen met gemiddeld -73% zal afnemen in 2019. De vergoedingen die de energiehuizen in 2019 zullen ontvangen, liggen gemiddeld -34% lager, de vergoeding per gepresteerde werkdag daalt gemiddeld met -6%.

Zowel bij de energiehuizen als bij de projectpromotoren zorgt dus in het bijzonder deze bepaling voor de meeste onrust. Men vreest dat hiermee de gebiedsdekkende werking (gemeenten haken af) of zelfs het voortbestaan van de energiehuizen in hun geheel in het gedrang komt, waarmee meteen ook het aanbod naar de doelgroep toe riskeert te verdwijnen.

Anderzijds is er behoefte aan bijkomende activiteiten die momenteel nog onvoldoende of te weinig gestructureerd worden uitgevoerd, en die daarmee een aantoonbare leemte vormen in het huidige energielandschap. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een uniek-loketfunctie, waartoe de FRGE- lokale entiteiten - nu energiehuizen - eertijds waren voorbestemd, maar welke ontwikkeling tot op heden onvoldoende (gelijkmatig) is geconcretiseerd bij alle energiehuizen.

Het eenvormig invullen van deze functie vanaf 1 januari 2019 door de energiehuizen tegen een gepaste financiering, maakt het voor de energiehuizen mogelijk om activiteiten te ontwikkelen op een voldoende grote schaal om de verdere financiële en economische leefbaarheid te garanderen.

5. Heroriëntatie taken energiehuizen

Het is van belang om vooraf te herinneren aan de grote mate van autonomie waarbinnen de energiehuizen in het FRGE-verleden en tot op vandaag functione(r)d(en) en de daaruit voortvloeiende grote diversiteit bij de energiehuizen onderling, zowel inzake de omvang van de werkingsbieden, de aard van de rechtspersoonlijkheid, de verschillende organisatiestructuren en (al dan niet aanwezige) samenwerkingsverbanden met partners, de werking, de klemtonen die gelegd worden, enz. Bij een hervorming is het dus van belang rekening te houden met de lokale eigenheid en autonomie en moet aan de energiehuizen voldoende ruimte gelaten worden om een werkwijze te ontwikkelen die tot de beoogde resultaten leidt. Tegelijkertijd zal worden gestreefd naar een maximale synergie met bijv. de in veel gemeenten al actieve woonloketten, en een meer doorgedreven afstemming met de takenpakketten van de energiesnoeiërs (energiescan type 2), de energieconsulenten voor gezinnen, en, rekening houdende met de uitkomst van het kerntakendebat, een aantal van de huidige taken van de netbeheerders. Met betrekking tot de invulling van een nieuw takenpakket werden de energiehuizen dan ook bevroegd⁵ en werd met de VVSG, Vlinter⁶ en de VVP overleg gepleegd.

Uit de input werd volgend voorstel gedestilleerd. Uit overleg en terugkoppeling met de energiehuizen blijkt dat zij zich in dit voorstel kunnen vinden.

a. Nieuwe takenpakket(ten)

Er worden 3 soorten takenpakketten onderscheiden : een basispakket, een aanvullend pakket en een vernieuwend pakket. Elk pakket heeft zijn eigen inhoudelijke invulling (a.1), aanbod (a.2) en financieringswijze (a.3).

a.1. Inhoudelijke invulling

- Het basispakket

Het basispakket behelst de uniek-loketfunctie, zijnde een toegankelijk en laagdrempelig aanspreekpunt waar *alle* bewoners terecht kunnen voor hun vragen rond energie in ruime zin. Minstens de volgende invulling wordt voorzien:

1. Informeren en communiceren: gestructureerde basisinformatie aanbieden over:
 - gemeentelijke, provinciale, gewestelijke en federale energiebeleidsmaatregelen;
 - premies en leningen;
 - basisinformatie m.b.t energetische renovatie.
2. Ondersteunen: ondersteuning aanbieden bij:
 - V-test en indien relevant wijziging van energieleverancier;
 - aanvraag premies;
 - aanvraag energielening;
 - aanvragen en vergelijken van offertes;

⁵ Van de 19 energiehuizen zijn er 14 ingegaan op het verzoek om hun input te leveren.

⁶ Vlinter is het samenwerkingsverband van de elf Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).

- interpretatie thermografische luchtfoto / info
 - Zonnekaart
3. Verstrekken en beheren van 0%-Energieleeningen
 - Inclusief ontzorging en bijzondere begeleiding en ondersteuning voor de kwetsbare doelgroep bij uitvoering van werken.
 4. Ontzorging van bewoners met een energielening aangegaan bij de financiële sector
 - Advies bij aangaan energielening
 - Begeleiding en ondersteuning bij uitvoeren werken
 5. Coördineren en doorverwijzen
 - van uitvoerende diensten en desgevallende correcte doorverwijzing.

- Het aanvullend pakket

Het aanvullend pakket behelst energie-efficiëntie gerelateerde dienstverlening die door de energiehuizen en / of hun partners tegen vergoeding wordt aangeboden, zoals:

- het initiëren, organiseren of ondersteuning aanbieden bij groepsaankopen;
- de coördinatie van en ondersteuning bij collectieve renovaties en wijkprojecten;
- het verstrekken van doorgedreven renovatieadvies;
-

- Het vernieuwend pakket

Dit pakket behelst activiteiten die vernieuwend of experimenteel zijn en kunnen bijdragen tot de versterking van het beleid inzake energie-efficiëntie. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- de deelname aan Europese projecten;
- projecten rond niet-residentiële gebouwen (vb lagere scholen in het kader van bewustwording, hogescholen in het kader van de ontwikkeling van technologieën, handelszaken, ziekenhuizen,...)
- ESCO-dienstverlening voor stedelijk patrimonium;
-

a.2. Het aanbod van de pakketten

Het aanbod van de pakketten door de energiehuizen varieert naargelang het soort pakket.

De verschillende activiteiten opgenomen in het basispakket zijn verplichte activiteiten en moeten in elk gemeente die deel uitmaakt van het werkingsgebied van het energiehuis worden uitgevoerd. Het betreft echter een resultaatsverbintenis: het energiehuis beschikt in deze over organisatorische vrijheid en kan hiervoor beroep doen op gemeentelijke loketten en andere partners. Het kan dit organiseren door middel van mobiele loketten, zitdagen,...

De aanvullende activiteiten worden aangeboden in alle gemeenten doch uitgevoerd in functie van lokale noden. Ook hier zijn samenwerkingsverbanden met partners steeds mogelijk.

De vernieuwende activiteiten hoeven niet in elke deelnemende gemeente aangeboden te worden.

a.3. Berekeningswijze van de subsidie voor het nieuwe takenpakket

Ook de vergoeding aan de energiehuizen varieert naargelang het soort pakket.

Wat het basispakket betreft: aangezien aan alle energiehuizen een zelfde vast omschreven takenpakket zal worden opgelegd, is het logisch dat voor dit takenpakket met een forfaitaire vergoeding wordt gewerkt. Het is echter aangewezen dat het inwonersaantal mee in rekening wordt genomen bij de berekening van de vergoeding, aangezien de energiehuizen die voor meer bewoners werken meer gefrequenceerd zullen worden. Tevens moet het aantal gemeenten dat deel uitmaakt van het werkingsgebied mee in rekening worden genomen, gezien de dienstverlening in elke afzonderlijke gemeente moet worden georganiseerd. De forfaitaire vergoeding die elk energiehuis aldus ontvangt, wordt aangevuld met de vergoeding voor het verstrekken van de 0%-leningen, overeenkomstig de in het voorliggende BVR voorziene werkwijze, met het oog op het aanmoedigen van verdere inzet en activering op dat vlak.

Gezien de activiteiten in het aanvullend pakket betalende dienstverlening betreffen, wordt hiervoor vanuit de Vlaamse overheid geen bijkomende subsidiering voorzien.

Voor de vernieuwende activiteiten kunnen de energiehuizen een aanvullende projectsubsidie bekomen. Hiermee krijgen de energiehuizen die een grotere dynamiek aan de dag leggen de mogelijkheid op bijkomende ondersteuning. Een voorwaarde voor het bekomen van een subsidie zal er uiteraard in bestaan dat de kennis en ervaring die in de gesubsidieerde projecten worden bekomen, ook gedeeld worden met de andere energiehuizen.

Tot slot wordt opgemerkt dat bij de verdere uitwerking van de verschillende luiken van de subsidiemethode die zal toegepast worden vanaf 1 januari 2019, erover zal gewaakt worden dat deze in haar totaliteit kan gefinancierd worden binnen de kredieten en ontvangsten bij constant beleid voor de energieleningen.

b. Verdere timing en uitwerking

Voorgesteld wordt om de nieuwe takenpakketten en de daaraan gekoppelde vergoedingen stapsgewijs in te voeren met het oog op een volledige inwerkingtreding vanaf 1 januari 2019.

Deze stapsgewijze timing biedt de mogelijkheid om de energiehuizen geleidelijk aan vertrouwd te maken met de taken en via een vlotte overgang de ruimte inzake werklast die bij de energiehuizen ontstaat ingevolge het verdwijnen van de activiteiten met betrekking tot de 2%-leningen in te vullen met de nieuwe taken. Een onmiddellijk invoering van alle nieuwe taken, waardoor deze samen met het verstrekken van de 0%, 1%- en 2%-leningen zouden moeten worden uitgevoerd, riskeert een te zware werklast in hoofde van de energiehuizen te genereren. Tevens zou het volledig naast elkaar bestaan van beide systemen en de daaraan gekoppelde financieringswijzen een aanzienlijke verhoging van het vereiste werkingsbudget kunnen met zich meebrengen. Stapsgewijze invoering maakt het mogelijk de financiering op peil te houden.

Daarnaast biedt deze timing ook de mogelijkheid om de nodige aanpassingen aan te brengen in het Energiedecreet en hiervoor de nodige regelgevende initiatieven te nemen.

6. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van Vlaamse overheid.

7. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale besturen.

8. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Er werden aan het ontwerp van besluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

9. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 wat betreft de energiehuisen en de energieleningen, zoals opgenomen als bijlage 1;

2° haar principiële goedkeuring te hechten aan de voorstellen met betrekking tot de heroriëntatie van de taken van de energiehuisen als vermeld, in punt 5, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid te gelasten deze voorstellen verder uit te werken en ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

- Bijlage 1: het definitief goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- Bijlage 2: Advies nr. 61.054/3 van de Raad van State
- Bijlage 3: Impactanalyse